

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«07» липня 2023 року

м. Полтава

№ 1

ПРОТОКОЛ

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня
доктора філософії**

Присутні:

Голова – Дорофеев Олександр Вікторович, професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, доктор економічних наук, професор.

Рецензенти:

Сердюк Ольга Іванівна – професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, доцент.

Панасенко Наталія Леонідівна – доцент кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, доцент.

Офіційні опоненти:

Маматова Тетяна Валеріївна – професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету "Дніпровська політехніка", доктор наук з державного управління, професор.

Губа Марина Ігорівна – доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, кандидат економічних наук, доцент.

Науковий керівник:

Лозинська Тамара Миколаївна – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, доктор наук з державного управління, професор.

Глазов Олександр Миколайович – здобувач ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Порядок денний:

1. На захист вноситься дисертаційна робота Глазова Олександра Миколайовича на тему: «Удосконалення співробітництва територіальних громад» що подається на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Дисертація виконана у Полтавському державному аграрному університеті. Науковий керівник – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, доктор наук з державного управління, професор Лозинська Тамара Миколаївна.

Із здобувачем погоджена мова захисту дисертації. Захист буде здійснюватися державною мовою.

СЛУХАЛИ:

Дорофєєва Олександра Вікторівича – доктора економічних наук, професора, професора кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, голову разової спеціалізованої вченої ради про прийняття рішення щодо присудження ступеня доктора філософії Глазову Олександр Миколайовичу з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» на підставі публічного захисту дисертації «Удосконалення співробітництва територіальних громад».

ВИСТУПИЛИ: Глазов Олександр Миколайович, здобувач ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування з презентацією результатів дисертаційного дослідження на тему: «Удосконалення співробітництва територіальних громад».

ВИСТУПИЛИ:

Маматова Тетяна Валеріївна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», зауваження, викладені у відгуку опонента:

1. У першому розділі слушно було б розкрити зміст поняття «глокалізація», оскільки це поняття використовується при розкритті наслідків становлення інституту територіальних громад.

2. У Розділі 2 дисертант проводить аналіз стану співробітництва територіальних громад в Україні, їх сфери укладання договорів. Втім ми вважаємо, що в рамках наукових досліджень розділу 2 доцільно було б підсилити аналітику даних.

3. На нашу думку п. 2.3 набув би більш практичного значення, при можливості розгляду не лише специфіки співробітництва територіальних громад в умовах війни, але й під час стихійного лиха (повені, пожежі і т. п.) інших надзвичайних ситуацій.

4. Загальні висновки дисертаційного дослідження відповідають визначеній меті та поставленим завданням дослідження, досить повно і глибоко розкривають результати дослідження на кожному етапі, проте, на наш погляд, у висновках слід було б більш детально відобразити зміст моделі підвищення ефективності реформування співробітництва в умовах поглиблення безпекових ризиків (екологічних, продовольчих, енергетичних, воєнних тощо).

ВИСТУПИЛИ:

Губа Марина Ігорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, зауваження, викладені у відгуку опонента:

1. Актуалізуючи дану проблематику, автор вдало звертається до зарубіжного досвіду щодо співробітництва територіальних громад. Однак при цьому чітко не визначено, які необхідні передумови (нормативно-правові, організаційно-функціональні тощо) й конкретні механізми для вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС.

2. У розділі 1.3. «Нормативно-правове забезпечення співробітництва територіальних громад: глобальний і національний виміри» здійснено аналіз та систематизація нормативно-правових засад забезпечення співробітництва територіальних громад. Разом з тим, автору було б доцільно систематизувати саме нормативно-правові документи що стосуються регіонального становлення співпраці територіальних громад.

3. У розділі 3.3. «Перспективи вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС» було проаналізовано та узагальнено досвід співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС. На нашу думку, автором доцільно було б обґрунтувати чому досвід даних країн було взято і чому саме досвід цих країн може бути корисним для України, звертаючи увагу на саме на перспективи вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС.

ВИСТУПИЛИ:

Сердюк Ольга Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауваження, викладені в рецензії:

1. Автором зазначено, що внутрішня взаємодія органів місцевого самоврядування і населення має будуватись на принципах партисипативності, що включає такі групи заходів і дій: спільного прийняття рішень, консультування, інформування, збору ідей (стор. 78). При цьому доцільно було б вказати/обґрунтувати ознаку такого групування основних способів взаємодій органів місцевого самоврядування і населення громад в Україні. Ознаку групування автором також варто виділити у випадку характеристики груп внутрішньо переміщених осіб (ВПО): транзитні ВПО, ВПО тимчасового перебування, ВПО, орієнтовані на постійну зміну проживання (стор. 132).

2. Однією з розробок автора є основні завдання територіальних громад України в умовах війни залежно від їх безпекового статусу. При цьому безпековий статус поділяє громади на: громади з високими безпековими загрозами та громади з відносно безпековими умовами (стор. 113). Однак потребує більшого пояснення за якими якісними та кількісними критеріями конкретну громаду можна віднести до тієї чи іншої групи.

3. Для уніфікації процесу перегляду та оновлення профілю громад, переведення його на обов'язкові засади автор рекомендує територіальним громадам оновити чи розробити (за відсутності) профіль стійкості (в умовах війни та розвитку в умовах повоєнного відновлення) та пропонує інформаційні блоки цього документу (стор. 139). При цьому доречним було б більш чітко/детально визначити правову, економічну, соціальну сутність, місце та призначення цього документу.

4. У дисертаційній роботі відповідними рисунками вдало проілюстровано

велику кількість явищ і процесів, проте назва рис. 3.2 («Алгоритм обґрунтування пріоритетів розвитку та стимулювання співробітництва територіальних громад України в умовах воєнної економіки і повоєнного відновлення») на стор. 147 є некоректною оскільки не відповідає формі подачі складових контенту рисунку, яку не можна ідентифікувати як алгоритм. Варто було б граф-схему побудувати в інший спосіб (за логікою алгоритму), або ж скоригувати назву рисунку.

ВИСТУПИЛИ:

Панасенко Наталія Леонідівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауваження, викладені в рецензії.

1. До факторів, що формують профіль стійкості територіальної громади (п. 3.1) доцільно додати зайнятість населення, забезпеченість населення житлом та стан охорони здоров'я.

2. Автором запропонована методика оцінювання ефективності співробітництва територіальних громад (п. 3.1). Бажано визначити відносну вагу різних видів ефективності (економічної, інституційної, інфраструктурної, нематеріальної поведінкової та нематеріальної ціннісної) в загальній оцінці ефективності співробітництва. Це дало б можливість в наступних дослідженнях визначити комплексну інтегральну оцінку ефективності співробітництва територіальних громад та використовувати її при плануванні такого співробітництва.

3. Перелік інформаційних механізмів державної підтримки територіальних громад України в контексті стимулювання їх співробітництва (таблиця 2.3) можна доповнити розробленням державних стандартів застосування інформаційно-комунікаційних технологій, що дало б можливість ефективного застосування цих технологій при співробітництві територіальних громад.

ВИСТУПИЛИ:

Дорофєєв Олександр Вікторович – голова разової спеціалізованої вченої ради Полтавського державного аграрного університету Міністерства освіти і науки України доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауважень немає.

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Полтавського державного аграрного університету (м. Полтава) Міністерства освіти і науки України прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії **Глазову Олександрю Миколайовичу** з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» на підставі публічного захисту дисертації «Удосконалення співробітництва територіальних громад» (Протокол № 1 від «07» липня 2023 року).

Глазов Олександр Миколайович, громадянин України, 1993 року народження.

Освіта:

вища, закінчив Полтавську державну аграрну академію у 2018 році та отримав диплом магістра з відзнакою за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», здобув кваліфікацію магістра з публічного управління та адміністрування.

Дисертацію виконано у Полтавському державному аграрному університеті (м. Полтава).

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 6 – статті в наукових фахових виданнях України; 1 стаття у зарубіжному журналі, включеному до наукометричної бази даних Scopus; 5 матеріалів конференцій.

***Статті у наукових фахових виданнях України,
включених до міжнародних наукометричних баз:***

1. Глазов О. М. Роль держави у стимулюванні та вдосконаленні співробітництва територіальних громад в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія економічні науки*. 2022. № 2. Т. 2. С. 54-58.

2. Глазов О. М. Практика співробітництва територіальних громад в умовах децентралізації. *Бізнес інформ*. 2022. № 7. С. 74-78.

3. Глазов О. М. Методико-прикладні засади співпраці територіальних громад. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. №3. С. 161-167.

4. Глазов О. М., Лозинська Т. М. Роль інститутів громадянського суспільства у забезпеченні співробітництва територіальних громад. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2023. Випуск 1(31). С. 17-22.

5. Глазов О. М. Нормативно-правове забезпечення співробітництва територіальних громад України: глобальний вимір. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3. С. 184-190.

6. Глазов О. М. Ідентифікація управлінсько-історичних передумов становлення інституту територіальних громад. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 1. С. 168-173.

Статті у періодичних наукових виданнях іноземних держав:

7. Hlazov O., Kalashnikova K., Zolotarov V., Levchenko I., Britchenko I., Lošonczi P. Inter-Territorial Collaboration in the Context of Strengthening Its Economic Security. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. № 12. P. 675-683. (Scopus).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Маматова Тетяна Валеріївна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», зауваження, викладені у відгуку опонента:

1. У першому розділі слушно було б розкрити зміст поняття

«глокалізація», оскільки це поняття використовується при розкритті наслідків становлення інституту територіальних громад.

2. У Розділі 2 дисертант проводить аналіз стану співробітництва територіальних громад в Україні, їх сфери укладання договорів. Втім ми вважаємо, що в рамках наукових досліджень розділу 2 доцільно було б підсилити аналітику даних.

3. На нашу думку п. 2.3 набув би більш практичного значення, при можливості розгляду не лише специфіки співробітництва територіальних громад в умовах війни, але й під час стихійного лиха (повені, пожежі і т. п.) інших надзвичайних ситуацій.

4. Загальні висновки дисертаційного дослідження відповідають визначеній меті та поставленим завданням дослідження, досить повно і глибоко розкривають результати дослідження на кожному етапі, проте, на наш погляд, у висновках слід було б більш детально відобразити зміст моделі підвищення ефективності реформування співробітництва в умовах поглиблення безпекових ризиків (екологічних, продовольчих, енергетичних, воєнних тощо).

Губа Марина Ігорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету, зауваження, викладені у відгуку опонента:

1. Актуалізуючи дану проблематику, автор вдало звертається до зарубіжного досвіду щодо співробітництва територіальних громад. Однак при цьому чітко не визначено, які необхідні передумови (нормативно-правові, організаційно-функціональні тощо) й конкретні механізми для вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС.

2. У розділі 1.3. «Нормативно-правове забезпечення співробітництва територіальних громад: глобальний і національний виміри» здійснено аналіз та систематизація нормативно-правових засад забезпечення співробітництва територіальних громад. Разом з тим, автору було б доцільно систематизувати саме нормативно-правові документи що стосуються регіонального становлення співпраці територіальних громад.

3. У розділі 3.3. «Перспективи вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС» було проаналізовано та узагальнено досвід співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС. На нашу думку, автором доцільно було б обґрунтувати чому досвід даних країн було взято і чому саме досвід цих країн може бути корисним для України, звертаючи увагу на саме на перспективи вдосконалення співробітництва територіальних громад України з країнами ЄС.

Сердюк Ольга Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауваження, викладені в рецензії:

1. Автором зазначено, що внутрішня взаємодія органів місцевого самоврядування і населення має будуватись на принципах партисипативності,

що включає такі групи заходів і дій: спільного прийняття рішень, консультування, інформування, збору ідей (стор. 78). При цьому доцільно було б вказати/обґрунтувати ознаку такого групування основних способів взаємодії органів місцевого самоврядування і населення громад в Україні. Ознаку групування автором також варто виділити у випадку характеристики груп внутрішньо переміщених осіб (ВПО): транзитні ВПО, ВПО тимчасового перебування, ВПО, орієнтовані на постійну зміну проживання (стор. 132).

2. Однією з розробок автора є основні завдання територіальних громад України в умовах війни залежно від їх безпекового статусу. При цьому безпековий статус поділяє громади на: громади з високими безпековими загрозами та громади з відносно безпековими умовами (стор. 113). Однак потребує більшого пояснення за якими якісними та кількісними критеріями конкретну громаду можна віднести до тієї чи іншої групи.

3. Для уніфікації процесу перегляду та оновлення профілю громад, переведення його на обов'язкові засади автор рекомендує територіальним громадам оновити чи розробити (за відсутності) профіль стійкості (в умовах війни та розвитку в умовах повоєнного відновлення) та пропонує інформаційні блоки цього документу (стор. 139). При цьому доречним було б більш чітко/детально визначити правову, економічну, соціальну сутність, місце та призначення цього документу.

4. У дисертаційній роботі відповідними рисунками вдало проілюстровано велику кількість явищ і процесів, проте назва рис. 3.2 («Алгоритм обґрунтування пріоритетів розвитку та стимулювання співробітництва територіальних громад України в умовах воєнної економіки і повоєнного відновлення») на стор. 147 є некоректною оскільки не відповідає формі подачі складових контенту рисунку, яку не можна ідентифікувати як алгоритм. Варто було б граф-схему побудувати в інший спосіб (за логікою алгоритму), або ж скоригувати назву рисунку.

Панасенко Наталія Леонідівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауваження, викладені в рецензії.

1. До факторів, що формують профіль стійкості територіальної громади (п. 3.1) доцільно додати зайнятість населення, забезпеченість населення житлом та стан охорони здоров'я.

2. Автором запропонована методика оцінювання ефективності співробітництва територіальних громад (п. 3.1). Бажано визначити відносну вагу різних видів ефективності (економічної, інституційної, інфраструктурної, нематеріальної поведінкової та нематеріальної ціннісної) в загальній оцінці ефективності співробітництва. Це дало б можливість в наступних дослідженнях визначити комплексну інтегральну оцінку ефективності співробітництва територіальних громад та використовувати її при плануванні такого співробітництва.

3. Перелік інформаційних механізмів державної підтримки територіальних громад України в контексті стимулювання їх співробітництва (таблиця 2.3) можна доповнити розробленням державних стандартів застосування

інформаційно-комунікаційних технологій, що дало б можливість ефективного застосування цих технологій при співробітництві територіальних громад.

Дорофєєв Олександр Вікторович – голова разової спеціалізованої вченої ради Полтавського державного аграрного університету Міністерства освіти і науки України доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримався» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Глазову Олександрю Миколайовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

УХВАЛИЛИ:

На підставі голосування за присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на підставі публічного захисту дисертації «Удосконалення співробітництва територіальних громад» та результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Глазову Олександрю Миколайовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримався» – немає.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Олександр ДОРОФЄЄВ

